

Document	Archeologisch en Cultuurhistorisch Advies
Plangebied	Ontwerp bestemmingsplan Sint Maartensweg 66-68, Sint Maartensbrug, gemeente Schagen
Adviesnummer	23129
Opsteller	C.M. Soonius (senior archeoloog) & A.S. de Groot (archeoloog)
Datum	08-08-2023

Advies	<p><u>Archeologie:</u> Vrijgeven. Binnen het plangebied is reeds een archeologisch onderzoek uitgevoerd.</p> <p><u>Cultuurhistorie:</u> Binnen de huidige plangrens zijn geen cultuurhistorische elementen aanwezig binnen het plangebied.</p> <p><u>Bestemmingsplan:</u> Aanvullen paragraaf 4.1 en 4.2 van de toelichting. Toevoegen archeologisch onderzoek uit 2008 als bijlage. Dubbelbestemming Waarde-Archeologie kan komen te vervallen.</p>
Vervolgtraject	Geen.

Archeologisch en Cultuurhistorisch advies

1. Inleiding

Op verzoek van de gemeente Schagen (contactpersoon: Peter Staal) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot het concept Ontwerp Bestemmingsplan Sint Maartensweg 66-68 in Sint Maartensbrug, gemeente Schagen.¹

Wooncompagnie is voornemens om 26 sociale woningen te realiseren aan de Sint Maartensweg 66-68. Op de locatie worden de voormalige school en beheerderswoning gesloopt. De omvang van deze locatie bedraagt ca. 7.000 m² (afb. 1).

In 2021 is al een eerste archeologisch en cultuurhistorisch advies vervaardigd voor drie locaties van de Wooncompagnie, waaronder het huidige plangebied.² Vanwege het vaststellen van de beleidskaart archeologie is een update van het advies vervaardigd.

¹ DNS planvorming 2022.

² Soonius & de Groot 2021.

In onderstaand advies wordt kort aangegeven of en hoe de archeologie en cultuurhistorie geborgd dient te worden in het ontwerp bestemmingsplan. Dit kan opgenomen worden in paragraaf 4.1 en 4.2 van de toelichting. Het archeologisch onderzoek dat is uitgevoerd in 2008 dient te worden opgenomen als bijlage in het ontwerp bestemmingsplan.

Afbeelding 1. Ligging plangebied Sint Maartensweg 66-68 op een recente luchtfoto (bron: PDOK).

2. Bestemmingsplan en beleidskaart archeologie

Het plangebied Sint Maartensweg 66-68 ligt in het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe (vastgesteld 18-05-2016).³ Middels dit bestemmingsplan heeft het plangebied grotendeels een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 5. Dit betekent dat rekening dient te worden gehouden met het aspect archeologie bij plannen groter dan 2.500 m² en dieper dan 50 cm onder maaiveld.

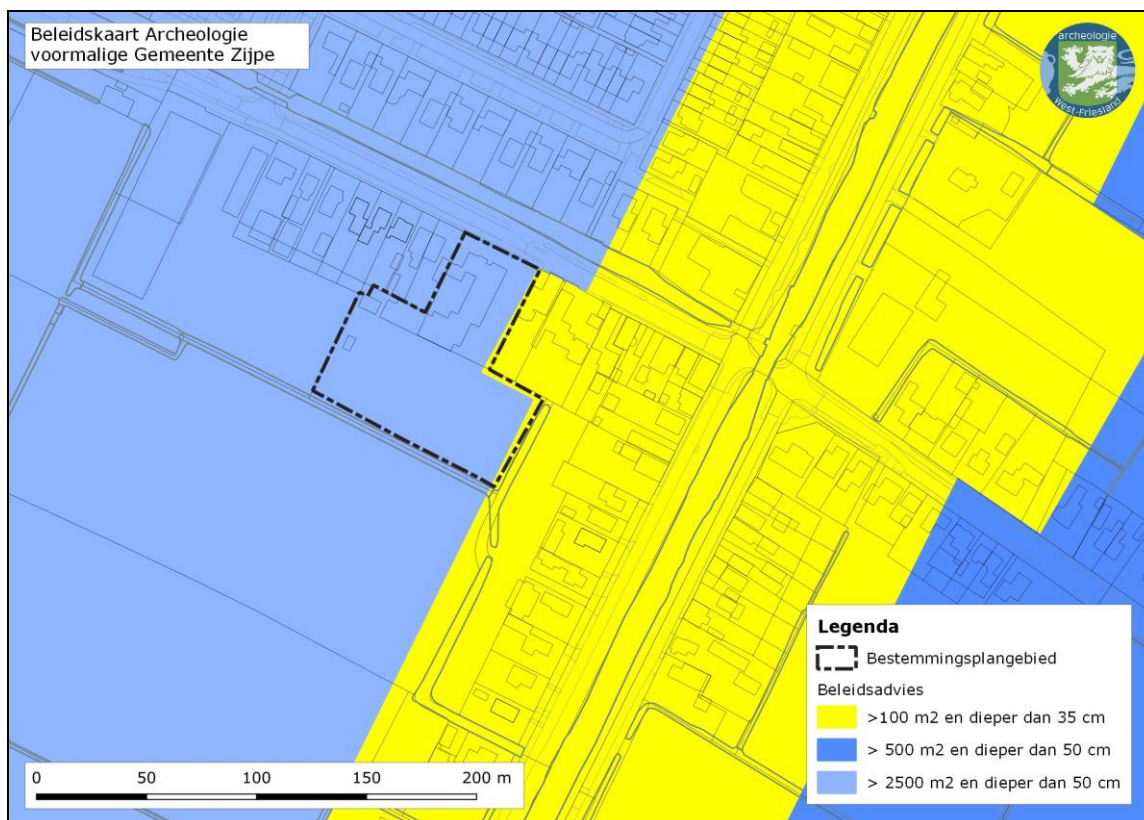
Het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe heeft gebruik gemaakt van de beleidskaart archeologie van de voormalige gemeente Zijpe (afb. 2).⁴ Deze kaart is in 2009 vastgesteld. Hierin zijn geen onderzochte terrein verwerkt.

Archeologie West-Friesland heeft recent voor de gehele gemeente Schagen een update van de beleidskaart archeologie vervaardigd en een cultuurhistorische elementenkaart opgesteld.⁵ Deze kaarten met toelichting zijn op 20 december 2022 vastgesteld door de gemeenteraad van Schagen. De resultaten van uitgevoerd archeologisch onderzoek zijn verwerkt in de beleidskaart Archeologie (afb. 3).

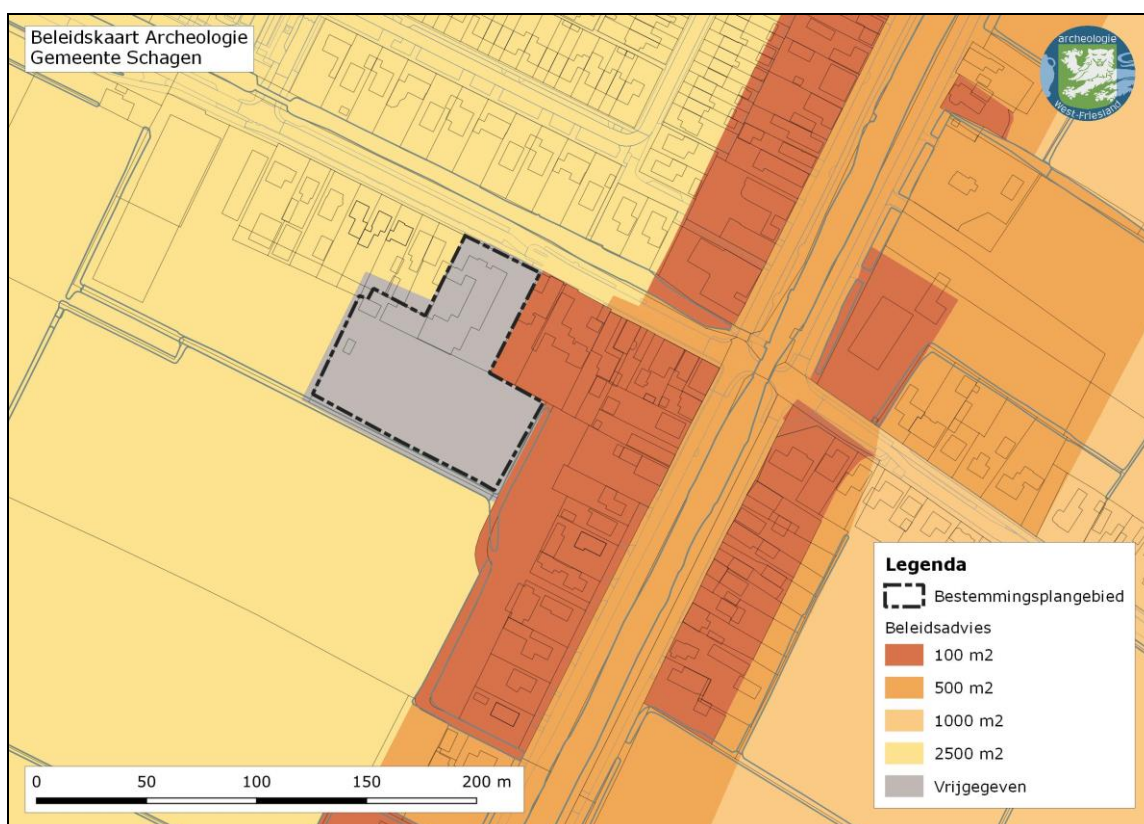
³ NL.IMRO.0441.BPBGZIJPE-VA03.

⁴ Alders & Husken 2007.

⁵ Soonius, de Groot & Schinning 2022.

Afbeelding 2. Ligging plangebied Sint Maartensweg op de beleidskaart archeologie van de voormalige gemeente Zijpe.

Afbeelding 3. Ligging plangebied Sint Maartensweg op de beleidskaart archeologie.

3. Eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek

In 2008 is een verkennend booronderzoek uitgevoerd in het plangebied Sint Maartensweg 68.⁶ Op de locatie (A1 in het rapport) zijn drie boringen verricht. De bodemopbouw binnen de onderzoekslocatie is redelijk uniform. Vanaf het maaiveld tot ca. 130 cm –mv is een pakket matig fijn siltarm zand aangetroffen. Het inventariserend veldonderzoek heeft aangetoond dat er binnen de onderzoekslocatie geen restanten van het Hollandveen Laagpakket aanwezig zijn waarop bewoningssporen uit de Romeinse Tijd en Vroege Middeleeuwen kunnen worden aangetroffen. Hiermee is de kans op archeologische sporen van voor de drooglegging van de Zijpe in 1597 zeer klein. Daarnaast zijn er geen aanwijzingen voor bebouwing direct na de drooglegging.

Gezien de resultaten van het onderzoek, zijn er vanuit archeologisch oogpunt geen bezwaren tegen de voorgenomen werkzaamheden aan de Sint Maartensweg 68.

4. Cultuurhistorische achtergrond

Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

De visie op de gewenste ruimtelijke kwaliteit is vastgelegd in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie van de provincie Noord-Holland.⁷ Deze in 2018 vernieuwde leidraad is een uitwerking van het in 2006 vastgestelde Beleidskader Landschap en Cultuurhistorie, dat werd gebruikt als leidraad voor ruimtelijke plannen als bestemmingsplannen, beeldkwaliteitsplannen en structuurplannen. Daarnaast bood het handreikingen aan gemeenten om landschap en cultuurhistorie als uitgangspunt te gebruiken bij planvorming.

Het plangebied valt binnen het ensemble 'Zijpe-en Hazepolder'. De Zijpewolder is grotendeels een open landschap met lange zichtlijnen tussen de linten. De ruimtelijke kwaliteit is gebaat bij het behouden van het open karakter van de polder en de huidige verkavelingsstructuur (inclusief sloten). Verder wordt de Grote Sloot genoemd en worden de stolpenstructuren beschreven als zijnde van belang.

Cultuurhistorische elementen

Om de overige cultuurhistorische en landschappelijke waarden in toekomstige omgevingsplannen te kunnen opnemen, is het noodzakelijk dat de in de Leidraad genoemde zaken worden vertaald naar vlakken. Deze vlakken zijn weergegeven op de in 2022 vastgestelde cultuurhistorische elementenkaart (afb. 4).⁸

Op de cultuurhistorische elementenkaart ligt het plangebied langs de Sint Maartensweg en wordt het in het zuiden en oosten begrensd door een historische waterloop. Binnen het plangebied zelf zijn geen cultuurhistorische elementen aanwezig.

Sint Maartensbrug is ontstaan op de kruising van de Sint Maartensweg en de Grote sloot. Er is een grote samenhang tussen de historische wegen, waterlopen en de bebouwing langs de Grote Sloot. In de loop van de 20ste eeuw ontstond de bebouwing langs de Sint Maartensweg, ter hoogte van het plangebied.

⁶ Wullink 2008: Archiszaaknummer 2209731100.

⁷ Provincie Noord-Holland 2018.

⁸ Soonius, de Groot & Schinning 2022.

Afbeelding 4. Ligging plangebied Sint Maartensweg op de cultuurhistorische elementenkaart.

5. Conclusie & Advies

Wooncompagnie is voornemens om op de locatie Sint Maartensweg 68 te Sint Maartensbrug. De woningbouw in Sint Maartensbrug 26 woningen te realiseren.

Archeologie

Voor de locatie aan de Sint Maartensweg 68 te Sint Maartensbrug (met een omvang van ca. 7.000 m²) geldt dat in 2008 al een archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden in de vorm van een verkennend booronderzoek. Op basis van het verkennend booronderzoek is het plangebied vrijgegeven met betrekking tot het aspect archeologie. Dit is verwerkt op de beleidskaart archeologie (zie afb. 3).

Archeologie West-Friesland adviseert het plangebied hier vrij te geven met betrekking tot het aspect archeologie. De dubbelbestemming Waarde-Archeologie kan komen te vervallen.

Cultuurhistorie

In dit document is een korte beschrijving van de cultuurhistorische elementen in (de omgeving van) het plangebied gegeven. Op basis van de huidige plangrens bevinden de cultuurhistorische elementen zich buiten het plangebied. De toekomstige bebouwing grenst aan het ensemble langs de Grote Sloot. In de loop van de 20ste eeuw is binnen het plangebied bebouwing ontstaan langs de Sint Maartensweg.

6. Bronnen

Archis 3.0

Alders, G.P. & S. Husken, 2007. Beleidsnota Archeologie 2007 gemeente Zijpe. *SCENH-rapport cultuurhistorie* 28. Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, Wormer.

DNS Planvorming BV, 2023. Gemeente Schagen. Concept Ontwerp Bestemmingsplan Sint Maartensweg 66-68, Sint Maartensbrug (07-07-2023)

Gemeente Schagen, 2016. Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe (vastgesteld 18-05-2016). NL.IMRO.0441.BPWOONGSCHAGEN-OH01 (www.ruimtelijkeplannen.nl).

Provincie Noord-Holland, 2018. Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (<https://leidraadlc.noord-holland.nl/ensembles/zijpe-en-hazepolder/>)

Soonius, C.M. & A.S. de Groot, 2021. Ontwerp bestemmingsplan drie locaties Wooncompagnie, gemeente Schagen. Archeologisch en Cultuurhistorisch Advies. Adviesnummer 21246. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Soonius, C.M., A.S. de Groot & F.C. Schinning, 2022. Toelichting Beleidskaart Archeologie en Cultuurhistorische Elementenkaart gemeente Schagen. *West-Friese Archeologische Notities* 68. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Wullink, A.J., 2008. Een archeologisch bureau-onderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen voor vijf locaties in de gemeente Zijpe (N.-H.). *ARC-Rapporten* 2008-114. ARC bv, Geldermalsen.